

Mai 2018 volum 5
numărul 5 (48)
CUPRINS

Lansare de carte la
Direcția Regională de
Statistică Bistrița-Năsăud

DIRECȚIA REGIONALĂ DE STATISTICĂ
BISTRIȚA-NĂSĂUD
și
PALATUL CULTURII BISTRIȚA

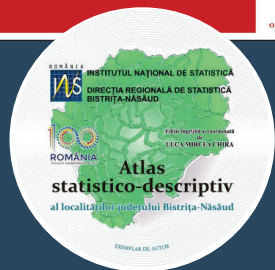
vă invită
la
LANSARE DE CARTE

**ATLAS STATISTICO-DESCRIPTIV
AL LOCALITĂȚILOR
JUDEȚULUI BISTRIȚA-NĂSĂUD**

edită coordonată și îngrijită
de
Luca Mircea CHIRA

Invitați:	Moderator:
<ul style="list-style-type: none"> Prof. univ. dr. Ioan Bolovan – prorector Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca Prof. univ. dr. Tudorel Andrei – președintele Institutului Național de Statistică Emil Radu Moldovan – președintele Consiliului Județean Bistrița-Năsăud Ovidiu Victor Frenț – prefectul județului Bistrița-Năsăud Ovidiu Teodor Crețu – primarul municipiului Bistrița 	<p>Prof. dr. Dorel Cosma – director Central Cultural Municipal Bistrița</p> <p>Mintocosec: Corul de cameră Appassionata – dirijor Francisc Mureșan</p>

JOI, 19 APRILIE 2018, ora 12⁰⁰
la
Palatul Culturii – Sala oglinzilor "Corneliu Bocuș"

mai 2018

Colectiv redacțional:
Andreea IORDAN
Tania CIMPOERU
Bogdan PĂTĂRLĂGEANU
Cătălin MÎRLOGEANU
Bogdan DRĂGHIA
comunicare@insse.ro

ISSN: 2537 - 3129

„Atlas statistico-descriptiv al localităților județului Bistrița-Năsăud”

În 19 aprilie a.c. a avut loc, la Palatul Culturii din Bistrița, evenimentul lansării unei lucrări de referință din domeniul statisticilor teritoriale, „Atlas statistico-descriptiv al localităților județului Bistrița-Năsăud”. Volumul apărut sub coordonarea domnului Luca Mircea Chira, director executiv al Direcției Regionale de Statistică Bistrița-Năsăud, la Editura Institutului Național de Statistică în condiții grafice deosebite, este dedicat Centenarului Marii Unirii celebrat în acest an.

Evenimentul lansării, moderat cu mare dexteritate și eleganță de către prof. dr. Dorel Cosma, directorul Centrului Cultural Municipal Bistrița, s-a bucurat de prezența unor personalități reprezentative din domeniile științifice, culturale și administrative. Astfel au dat curs invitației de participare dl. prof. univ. Dr. Tudorel Andrei, președintele Institutului Național de Statistică,

semnatarul unui elogios text intitulat „Argument” în deschiderea cărții și dl. prof. univ. dr. Ioan Bolovan, prorector al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, cel care girează „Cuvântul înainte” subliniind elementele de originalitate, bogăția și diversitatea de informație regăsite în această lucrare.

Din partea administrației publice locale au participat domniile Emil Radu Moldovan – președintele Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, Ovidiu Victor Frenț – prefectul județului Bistrița-Năsăud, Ovidiu Teodor Crețu – primarul municipiului Bistrița, Ciprian Ceclan – subprefectul județului Bistrița-Năsăud, primari și viceprimari ai unor localități din județ.

Asistența a fost constituită dintr-un public select, avizat și interesat de tematica volumului lansat, alături de personalul Direcției Regionale de Statistică Bistrița-Năsăud.

ARGUMENT

Profesor Univ. Dr. Tudorel Andrei
Președintele Institutului Național de Statistică

„Consistența conținutului, caracterizat prin bogăția și diversitatea informației face din *Atlasul statistico-descriptiv al localităților județului Bistrița-Năsăud* o lucrare de referință nu doar din punctul de vedere al profesionalismului celor care slujesc astăzi sistemul statistic românesc ci și o dovadă de patriotism autentic al acestor oameni (...).

Este un sentiment puternic și tonic, care emană din fiecare pagină a unei cărți scrise cu dăruire și pricepere. Și acesta este un aspect cu atât mai relevant cu cât apariția lucrării are loc chiar în anul în care România își aniversează un veac de la momentul istoric al reîntregirii sale. O sută de ani de evenimente și evoluții pe care nimeni altcineva nu le poate cuprinde la fel de obiectiv și clar precum statistica. Demersul domnului director Luca Mircea Chira este în acest context meritoriu, cu cât inițiativa întocmirii sale aparține în totalitate autorului (...).

CUVÂNT ÎNAINTE

Profesor Univ. Dr. Ioan Bolovan
Prorector al Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca

„Prin lucrarea domnului Luca Mircea Chira intitulată *Atlas statistico-descriptiv al localităților județului Bistrița-Năsăud* avem în față o monumentală monografie dedicată unei importante entități politico-administrative din România.(...)

Cartea este monumentală nu doar prin sutele de pagini adunate între copertile ei, dar mai ales prin conținutul complex, aproape exhaustiv, de abordare a fiecărei localități. De la succinte informații despre atestarea istorică și cadrul geografic în care se plasează așezarea, la diverse date demografice (mai cu seamă în epocile modernă și contemporană) și evoluția componentelor mișcării naturale și migratorii a populației, precum și o radiografiere privind infrastructura de civilizație specifică fiecărei localități: economie, sănătate, cultură, învățământ, locuințe, utilități publice etc.”

Dezvoltare umană, religie și migrație la Bistrița-Năsăud. Introducerea unui atlas prin contextualizare

Prof. Univ. Dr. Dumitru Sandu, Centrul pentru Studiarea Migrației, Universitatea București

„În cazul Atlasului realizat de echipa Mircea Chira pentru localitățile din județul Bistrița-Năsăud, profilurile de comunitate sunt construite în principal, demografic, economic și edilitar. Perspectivele sunt, dincolo de firescul accent pus pe spațiile de localizare, pe istorie, cultură și descriere statistică. Cu o astfel

de structură, de trei mari domenii și patru perspective, atlasul este destinat și are mari șanse să fie un instrument de lucru pentru cercetarea socială, administrație, turism și fundamentarea unor studii pentru politici de dezvoltare comunitar-regională. Deși perspectiva strict descriptivă, în

termeni statistici, este dominantă, istoria și cultura marcată prin texte și personalități de marcă apar cu pregnanță. Fiecare dintre localitățile cu statut administrativ este introdusă cititorului printr-un motto, extras din mărturii semnificative ale celor care au evidențiat valențele specifice locului.”

DIN INTERVENȚIILE INVITAȚILOR

Prof. univ. dr. Ioan Bolovan
Prorector al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

„Lucrarea pe care am avut bucuria să o prefățez și eu alături de alți distinși colegi, personalități ilustre din mediile academice și instituționale ale țării este după știința mea unică deocamdată în România. (...) Este o carte unicat în istoriografia de profil din România și cu atât mai valoroasă acum, în anul Centenarului (...) Felicitări pentru responsabilitate, domnule director Chira, pentru patriotismul și pasiunea pe care le-ați investit în acest instrument”

Prof. dr. Dorel Cosma
Director al Centrului Cultural Municipal Bistrița

„Orice fiu al acestui județ se va bucura s-o citească (...). Nu este o carte de literatură (...) este o carte document care știe să vorbească la nivelul științific, dar nu numai, fiindcă în scrisul ei apare sentimentul frumuseții și al factorului literar.”

Prof. univ. dr. Tudorel Andrei
Președintele Institutului Național de Statistică

„Este mai mult decât o lucrare statistică, întrucât avem atât date statistice – și vorbesc mai mult despre acestea – dar avem și acele fotografii și succinte prezentări de tip demografic, sugestive pentru fiecare localitate. Astfel, pe un număr restrâns de pagini, avem unele lucruri cu totul deosebite. Am văzut la unele localități prezentarea personalităților din localitatea respectivă, ceea ce înseamnă foarte mult (...) Să avem date de la 1800 sau 1900 înseamnă că am avut o administrație, ne arată că instituțiile statului au realizat aceste înregistrări statistice sau înregistrări administrative. Datele statistice sunt o bogăție nu numai pentru guvernanți, pentru cei care iau decizii economice ci și pentru societatea civilă, pentru toți cei care urmăresc ceea ce se întâmplă în societate.”
Îl felicit încă o dată pe colegul meu Luca Mircea Chira pentru inițiativa și realizarea acestei remarcabile lucrări!”

Ovidiu Teodor Crețu
primarul municipiului Bistrița

„Lucrarea este una dintre cele mai importante lucrări scrise în județul Bistrița-Năsăud și despre județul Bistrița-Năsăud cel puțin după 1990 (...) Mircea Chira ne redă în paginile atlasului său fragmente extrem de importante din viața județului și evoluția vieții din ultimele sute de ani (...) date din 1700, 1800 lucru care e greu de găsit și descoperit altfel (...) și a însemnat, categoric, o muncă colosală.”

Emil Radu Moldovan
președintele Consiliului Județean Bistrița-Năsăud

„Cred că acest atlas descriptiv este o lucrare document care va dăinui peste timp și care va da ocazia urmașilor noștri să poată să vadă că la anul centenarului s-a lansat o astfel de lucrare și cum arăta România în acea perioadă (...)”
„Felicitări pentru toată munca depusă! Ați reușit împreună cu o echipă harnică să surprindeți în această lucrare de referință informații care merită să stea la baza strategiilor de dezvoltare durabilă a comunităților din județul nostru. De asemenea vreau să îl felicit pe domnul Luca Mircea Chira pentru o carieră remarcabilă, încununată de această lucrare de referință!”

Ovidiu Victor Frenț
prefectul județului Bistrița-Năsăud

„Atlasul este ceva care lipsea și care ne arată de unde am venit, unde suntem și, pentru cei cu viziune, unde ar trebui să mergem ca și județ. Se suprapune fericit nu doar cu centenarul dar și cu semicentenarul, când a luat ființă județul nostru. (...) Rămâne și un instrument de lucru pentru noi cei din administrație și, sunt convins și pentru istoricii viitorului.”

Luca Mircea Chira - directorul Direcției Regionale de Statistică Bistrița-Năsăud

„De ce acum această carte? Anul 2018 este anul fast al Centenarului României Mari pe care am avut șansa să-l trăim.

Mi-am pus la un moment anterior potrivit întrebarea: Ce aş putea să ofer eu României mele la 100 de ani? Răspunsul l-am găsit în acest proiect pe care sub mai multe variante l-am abordat încă din urmă cu aproape un an și jumătate și iată-l acum finalizat. „Atlasul statistico-descriptiv al localităților județului Bistrița-Năsăud” este o lucrare pluridisciplinară preponderent statistică, dar și cu schițe cartografice, ceva geografie și istorie, literatură, economie și alte specificități locale. Nemaiavând la dispoziție exemple de asemenea lucrări de specialitate, mi-am pus problema dacă un asemenea demers are rost și utilitate și pentru alții, nu doar pentru noi.

Răspunsul l-am primit printr-un e-mail din partea domnului prof. univ. dr. Dumitru Sandu de la Universitatea din București din care citez: „Am răsoit cu interes și plăcută surpriză atlasul dumneavoastră. Felicitări! Acest gen de descrieri în cifre, imagini, istorie,

geografie și cuvinte bine alese este extrem de util. Ca și monografiile în perioada Școlii Gusti, abordarea prin atlas poate contribui la o bună formare a conștiinței de sine comunitare pe spații regionale.”

Mai mult, încurajatoare a fost oferta Domniei sale de a adăuga Atlasului o masivă introducere: „Dezvoltarea

umană, religie și migrație la Bistrița-Năsăud: introducerea unui atlas prin contextualizare”. Această introducere se constituie într-un studiu sociologic complex asupra dezvoltării umane la nivelul unităților administrativ teritoriale ale județului, măsurate printr-un indice statistic: IDUL – Indicele Dezvoltării Umane Locale, al cărui coautor este Dl. Prof. Dumitru Sandu. În aceste circumstanțe de parteneriat științific am purces la conturarea drumului punerii în operă a lucrării noastre și iată-o acum în fața Dvs. (...) Nu aş fi putut realiza acest proiect fără colaboratorii apropiați cu care am lucrat. Vă rog să-mi permiteți să vi-i prezint. Este vorba de Diana Astalîș, director adjunct, apoi experții Marius Spermezan și Cristian Ion și consilierii Ion Buciuță, Mirela Danci, Anca Vrâncean și Paul Vereș. Cu acești colegi minunați am reușit să pregătim pentru tipar această carte asigurându-ne singuri toate operațiunile de redactare, tehnoredactare și corectură.

Le mulțumesc public pentru disponibilitatea de a lucra mult în plus la serviciu și acasă!”

Prof. univ. dr. Dumitru Sandu Universitatea București

„Atlasul realizat de către echipa Luca Mircea Chira este o introducere în lumile comunitare ale județului Bistrița-Năsăud. Fiecare dintre comunele și orașele județului apare ca lume cu puternice rădăcini istorice, personalități, obiceiuri, înfăptuiri de durată, imagini și locuri memorabile. O călătorie în aceste lumi – construite prin oglinzi ale statisticii, istoriei, cartografiei, fotografiei și memorialisticii – poate fi de real folos. Turistul va afla unde și de ce trebuie să meargă. Întreprinzătorul poate descoperi locuri cu resursele uman-materiale atractive. Analistul de viață socio-culturală își poate exercita din plin capacitatea de a identifica sensul legăturilor multiple dintre economic, social, cultural, geografic și istoric. Va descoperi, spre exemplu, că lumea de azi din multe sate ale județului încă este marcată de „stilul sufletesc al Graniței”. Sau va constata că religia, etnia, migrația internă dar mai ales cea din străinătate se leagă multiplu de dezvoltarea umană a locului.”

Ecouri - Extrase din presa scrisă și online

www.timponline.ro

„Un public select, dar în același timp numeros, format din universitari, oameni politici, din administrație, din cultură și din sistemul juridic a asistat, joi, la un eveniment editorial găzduit de Palatul Culturii: lansarea „Atlasului statistico-descriptiv al localităților județului Bistrița-Năsăud”, lucrare coordonată de Luca Mircea Chira, directorul Direcției Regionale de Statistică Bistrița-Năsăud. Prof. univ. dr. Tudorel Andrei, președintele Institutului Național de Statistică, prof. univ. dr. Ioan Bolovan, prorectorul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, președintele Consiliului județean, Radu Moldovan, fostul președinte Gheorghe Marinescu, primarul Bistriței, Ovidiu Crețu, fostul deputat Ioan Oltean, fostul președinte al Curții Constituționale a României, Augustin Zegrean, judecătorul Ioan Părăuan și mulți alții au fost alături de Mircea Chira la eveniment. Amfitrionul evenimentului a fost prof. dr. Dorel Cosma, directorul Centrului Cultural Municipal „George Coșbuc” Bistrița.”

Adrian Onofreiu - www.rasunetul.ro

„Desigur, elementele esențiale: monumentalitate, abordare comprehensivă, contextualitate, definesc pregnant esența lucrării. Însă, precizăm noi, ea conține toate acestea la un loc și ceva mai mult.

Lucrarea definește rezultatul activității îndelungate în cadrul și la conducerea instituției, debutată la începutul deceniului IX din secolul XX. De-a lungul acesteia, informațiile statistice au fost colectate, prelucrate și, periodic – caracteristică esențială a acestei activități – puse la dispoziția celor interesați, fie actanți ai guvernării, fie actorii la care se referă.

În acest proces laborios de „lucrare asupra însăși datelor de interes” în domeniu – după o formulă definitorie pentru istoria românilor - coordonatorul s-a pătruns mai mult decât de o simplă argumentare profesională. (...)”

www.notabn.ro

(...) O carte ale cărei file vorbesc despre trecutul și evoluția județului, cifre care fac o radiografie a dezvoltării noastre, o lucrare prin care se aduce un omagiu generației care a înfăptuit Marea Unire. Așa cum spunea și Dionisie Marțian, „Statistica este nu numai un ajutor al administrației, ci totodată un monument național”. Astfel, asemenea celorlalți participanți, prefectul a menționat că această carte trebuie să ajungă în mâinile tuturor bistrițenilor, indiferent de vârstă, fiind un instrument de studiu atât pentru copii, cât și pentru adulți, o carte de microistorie, care ne ajută să ne păstrăm identitatea.”